

1. SWOT analýza

1.1 Silné stránky

Silné stránky

- **Atraktivita** města a celého regionu - blízkost přírody, jedinečnost prostředí, kulturní/sportovní/volnočasová vybavenost, architektura -> vhodné místo pro život -> kontinuální růst počtu obyvatel města
- **Ekonomické centrum** severních Čech - výhodná lokalita na pomezí tří států, dostatečná nabídka práce i mzdová úroveň, obchodní i průmyslový střed okresu a kraje, vysoký růst HDP v mezikrajském srovnání apod.
- **Dopravní dostupnost** - nadprůměrné spojení s Prahou (automobilová, autobusová doprava), železniční spojení s Německem (Drážďany), kvalitní silniční/tramvajové spojení Liberce a Jablonce nad Nisou v rámci aglomerace
- Vysoký standard a míra využívání **MHD** - bezbariérovost, pohon na CNG, vysoký podíl MHD na přepravních vztazích, existence nadstandardů veřejné dopravy (lanové dráhy, skibusy), existence koncepčního Plánu dopravní obslužnosti veřejnou dopravou
- Oblast **životního prostředí** - kvalita a dostupnost pitné vody, navzdory rostoucí intenzitě dopravy nezhoršující se kvalita ovzduší, nadprůměrné zastoupení obnovitelných či ekologicky přijatelných zdrojů energie (např. při výrobě tepla), kvalita vody v tocích, rostoucí podíl zeleně, koncepční práce v odpadovém hospodářství atd.
- Dlouhodobá rostoucí tendence **cestovního ruchu** a jeho významu v podmínkách města - strmý nárůst počtu hostů i počtu přenocování
- **Kulturní vybavenost** města a regionu - výjimečné instituce nadregionálního významu, vysoká koncentrace kulturní scény, bohatá historická architektura, městská památková zóna atd.
- **Sportovní tradice** města - široká nabídka sportovišť a volnočasových aktivit, nadprůměrné zastoupení profesionálního sportu a sportovních organizací, existence sportovních a volnočasových studijních oborů na TUL atd.
- Funkční síť poskytovatelů **sociálních služeb** a koncepční řízení sociální oblasti - strategické a tematické akční plány, návazné projekty města, preventivní programy
- Dostatečná **síť školských zařízení** - stabilní a funkční síť MŠ a ZŠ, dostupnost a rozmanitost SŠ na území města, koncepčnost města v oblasti podpory vzdělávání
- Funkčnost a pružnost **Magistrátu města Liberec** - kvalitní ICT infrastruktura, nadstandardní otevírací doba, on-line registrace, centralizace agend, portál občana atd.

1.2 Slabé stránky

Slabé stránky

- Dlouhodobé **snižování podílu produktivního obyvatelstva** -> rostoucí index ekonomického zatížení -> zvyšující se nároky na sociální a zdravotní systém vs. nedostatečné kapacity sociálních zařízení i sociálních pracovníků
- **Problematika bydlení** - cenová nedostupnost kvalitního bydlení, minimální počet bytů v majetku SML, absence koncepčního přístupu, rostoucí počet sociálně vyloučených lokalit a počtu rodin v bytové nouzi, chybějící kapacity sociálního bydlení, vysoké stáří domovního fondu
- Nadprůměrná míra **nezaměstnanosti** a její rostoucí tendence, disproporce mezi nabídkou a poptávkou na libereckém trhu práce, značné zastoupení starších osob/uchazečů o zaměstnání, vysoký podíl dlouhodobé nezaměstnanosti, vysoká závislost na zpracovatelském průmyslu
- **Oblast vědy a výzkumu** - nedostatečná výtěžnost TUL jakožto velkého hráče v oblasti inovací a VaV - nízký přesah do soukromého i veřejného sektoru, nedostatečná kooperace podniků, města, TUL a neziskového sektoru -> malá podpora začínajících podnikatelů, absence vědecko-technických parků a inkubátorů, velká roztříštěnost v oblasti výzkumu a vývoje, nevyužitý potenciál
- Vysoká intenzita **silniční dopravy** ve městě -> přetíženost komunikací, rostoucí počet dopravních nehod, nedostatečné parkovací kapacity
- Nedostatečná či chybějící infrastruktura pro rozvoj **cyklistické dopravy**, nepřizpůsobená hierarchizace komunikací pro cyklisty, nárůst nehod s cyklisty
- Nízké investice do **infrastruktury** -> technicky nevyhovující vodohospodářský, kanalizační a teplovodní systém, rozvody energií a VO, nedostupnost internetu
- Nekoncepční řízení rozsáhlého **majetku města**, absence pasportu majetku -> podfinancování, nezbytné náklady na investice, malá kontrola + nedostatečné řízení a správa portfolia firem s majetkovým podílem města -> absence vlastnické koncepce a dohledu z pohledu akcionáře, nedostatečný výkon vlastnických práv
- Vysoká míra **předlužení a exekucí** -> rostoucí počet osob v chudobě a sociálním vyloučení, užívání a distribuce drog, nárůst osob s psychickými obtížemi -> větší potřeba návazných sociálních služeb vs. jejich nedostatečné kapacity
- Dlouhodobě nadprůměrná zatíženost **kriminalitou**, zastaralost a nedostatky v městském kamerovém systému a kapacitách bezpečnostních složek, absence jednotného informačního a varovného systému
- Rozsah a podoba tzv. **brownfieldů** -> zanedbanost, vzhled, nevyužití místo, zaplevelené plochy s minimální údržbou, odpady, kumulace prachu, kontaminace, snížená bezpečnost atd.
- Neexistence dlouhodobé koncepce **cestovního ruchu** -> absence dílčích strategií i akčních plánů, roztříštěnost přístupu města a zřízených organizací, nedostatečný marketing města (jedinečnost ani branding města nejsou jasně vydefinovány), nevyužitý potenciál ve spolupráci s LK atd.
- Nekoncepční řízení a nedostatečná spolupráce při plánování a koordinaci činností v oblasti **kultury i sportu** -> nízká výtěžnost sportovní tradice města s dostatečným sportovním zázemím, nedostatečná propagace bohaté historie a kulturního potenciálu Liberce

1.3 Příležitosti

Příležitosti

- **Větší zastoupení alternativních způsobů dopravy** (cyklistika, pěší, elektromobilita, sdílené systémy) -> udržitelná mobilita, lepší propojení více druhů dopravy, motivace obyvatel k přepravě hromadnou dopravou, zlepšení průchodnosti města atd.
- **Hierarchizace dopravní sítě** - dopracování a implementace dopravních koncepcí a plánů, rozvoj infrastruktury pro cyklistickou (pěší, bezbariérovou) dopravu, odstranění bariér ve městě, zavádění systémů parkování P+R, K+R a B+R, financování rozvoje infrastruktury z fondů EU
- **Rozvoj spolupráce mezi městem, TUL a dalšími aktéry v oblasti vědy, výzkumu a inovací** -> podpora vědecko-výzkumných center nebo vzniku výzkumného institutu, propojení základního a aplikovaného výzkumu, nastavení spolupráce mezi TUL a podnikatelským sektorem -> účelová propagace technického charakteru města -> přísun podniků, investic, VŠ studentů
- **Zavádění technologicky inovativních řešení** -> implementace principů Smart City a systémové zakotvení tohoto přístupu do správy města, digitalizace jednotlivých agend, automatizace a robotizace procesů, rozvoj konektivity a 5G sítí, implementace informačních technologií v dopravě, energetice či cestovním ruchu, další rozvoj digitálních prvků z oblasti eGovernment
- **Využití brownfields** pro rozvojové projekty v oblasti podnikání, zaměstnanosti či bydlení a jejich propojení na další strategickou dokumentaci města vč. územního plánu
- **Zlepšení bezpečnostní infrastruktury** - rozšíření a modernizace městského kamerového systému, vytvoření jednotného informačního a varovného systému, nastavení systémové práce s daty, jejich sdílení a dostatečné využívání hlavními aktéry v oblasti bezpečnosti
- **Nastavení řádné správy majetku a majetkových podílů** -> získání úplného přehledu o rozsahu a stavu majetku ve vlastnictví města, zlepšení plánování a investiční politiky, nastavení dohledu nad společnostmi v portfoliu města, dostatečné prosazování práv a zájmů vlastníka/města, využití firem/organizací města k realizaci jeho dlouhodobých záměrů
- **Modernizace technické infrastruktury města a řízení energetického ekosystému** - revitalizace sítě vodovodů a kanalizací, teplovodní infrastrukturu, rozvodů či veřejného osvětlení, implementace řádného energetického managementu - využívání a integrace dat, energetická bezpečnost, optimalizace
- **Rozvoj terénních, ambulantních, mobilních a odlehčovacích služeb** s cílem minimalizovat sociální rizika a náklady pobytových služeb a ústavní péče
- **Maximální využití atraktivity města** - aktivní spolupráce všech zúčastněných stran při propagaci města, koordinovaný a koncepční přístup v řízení cestovního ruchu, nabídka komplexních produktů s cílem prodloužení doby pobytu návštěvníků, využívání moderních technologií, sjednocení marketingu města

1.4 Hrozby

Hrozby

- Pokračující tendence ve **stárnutí obyvatel** města a dalšího poklesu produktivní populace -> ekonomické a sociální dopady, nedostupnost zdravotní péče a sociálních služeb a jejich nevyhovující kapacity
- **Prohlubování problematiky bydlení** a jeho dostupnosti - další nárůst cen, nedostatečná nabídka bytů, minimální výstavba, zhoršení technického stavu již zaostalých budov -> odchod osob z města, sociální problémy a doprovodné negativní jevy, zhoršení image města a nízká atraktivita pro potenciální zaměstnance a studenty
- **Rostoucí počet osob potýkajících se s chudobou a sociálním vyloučením**, další nárůst sociálně vyloučených lokalit, exekucí i počtu osob v bytové či dluhové nouzi -> pokračující zhoršení kapacit sociálních služeb i dostupnosti zdravotní péče
- Další **nárůst silniční dopravy** a její intenzity ve městě -> zhoršená obslužnost, dopravní nehody, zhoršené ovzduší, přetíženost komunikací, nedostatečné parkovací kapacity, vytěsnění alternativních způsobů dopravy i MHD
- **Systémové problémy** v převažujících odvětvích **zpracovatelského průmyslu**, riziko řetězové reakce v automotive -> velký nárůst nezaměstnanosti a nákladů sociálního systému, odliv stávajících podnikatelských subjektů a pracovních příležitostí, odchod mladých vzdělaných osob
- **Nepřizpůsobení se současným trendům**, moderním technologiím a digitalizaci -> odliv inovačního potenciálu, zaostalost města/regionu za zbytkem ČR, podstatné snížení atraktivity, nepružnost a neefektivita veřejné správy, nevhodnost (např. energetický management)
- **Nekonceptnost strategického řízení rozvoje města** - neproprojenost jednotlivých strategických dokumentů, pokračující absence koncepčních materiálů v určitých oblastech, neschválení dlouhodobých záměrů, nízká míra implementace rozvojových projektů (Textilana, Papírové nám. apod.), chybějící dohled a monitoring realizace strategického plánu a konkrétních opatření, nepřipravenost čerpat prostředky z EU -> další zhoršení finanční situace města
- Nevypořádání se s **nedostatky v řízení cestovního ruchu, kultury a sportu** -> odliv turistů, pokračující roztržitost aktivit v těchto oblastech, podfinancování, zhoršení sportovních a kulturních objektů, negativní ovlivnění sportovní/kulturní image města
- Pokračující či zhoršující se stav **pandemie** -> omezení financí a projektů, bankroty firem i osob, růst nezaměstnanosti a nákladů na sociální systém, negativní společenské jevy, další zhoršení bezpečnosti ve městě, uzavření hranic a zamezení pohybu pracovníků atd.